

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลอง สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญตามลำดับดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลอง
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ วิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลอง
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลอง

สมมติฐานในการวิจัย

นักศึกษาสถาบันราชภัฏที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 47 ท่าน ตามวิธีแนะนำอ้างอิงแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ด้วยวิธีการที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านแรกและให้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ ต่อไป จนครบ 47 ท่าน โดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบค้นพบจำนวน 32 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาปฏิบัติการเคมี 2 จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ 10 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ของสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 20 คน ที่เรียนวิชาปฏิบัติการเคมี 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบวิธีสอนแบบค้นพบ
2. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บของ Khan หลักการเรียนรู้โดยการค้นพบ
2. นำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นกรอบสร้างแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบค้นพบ
3. สร้างแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ แล้วนำไปใช้กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม
4. นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1-3 มาสังเคราะห์เป็นกรอบในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ
5. สร้างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ
6. นำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการหาปริมาณออกซิเจนในน้ำ สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ
7. ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์หาปริมาณออกซิเจนในน้ำ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ
8. สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ เพื่อนำไปใช้กับนักศึกษาสถาบันราชภัฏก่อนและหลังเรียนวิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบ
9. ทดสอบก่อนเรียนวิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ กับนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 20 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

10. นำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณ ออกซิเจนในน้ำ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบ ซึ่งผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลอง ใช้กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน

11. ทดสอบหลังเรียนวิชาปฏิบัติการเคมี 2 เรื่องการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนในน้ำ กับ นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บของ Khan หลักการ เรียนรู้โดยการค้นพบ มาสร้างแบบสอบถามถามผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบค้นพบ , การสอบถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบ นำแบบ สอบถามมาวิเคราะห์ ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียน การสอนบนเว็บ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบสำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ

2. นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษามาตรวจให้คะแนน แล้วทำการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย t-test

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วย การทดลอง สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ควรมีลักษณะดังนี้

1.1 วิธีการที่เหมาะสมในการให้นักศึกษา ทำแบบทดสอบก่อนเรียนคือ ให้ นักศึกษาตอบแบบทดสอบผ่าน e-mail

1.2 วิธีการที่เหมาะสมในการให้นักศึกษาดูภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาควรดูผ่าน digital video หรือ PowerPoint ผ่านเว็บ หรือดูจากคริปไฟล์วีดิทัศน์ภายในเว็บ

1.3 ควรให้นักศึกษาตอบคำถามชั้นนำเข้าสู่บทเรียนผ่าน webboard หรือ e-mail

1.4 การอภิปรายแสดงความคิดเห็นระหว่างกลุ่มบนเว็บควรใช้ chat

1.5 ควรให้นักศึกษาตอบคำถามในชั้นสอนโดยผ่าน e-mail หรือ webboard

1.6 ในการแบ่งกลุ่มควรใช้ 4-5 คน/ กลุ่ม

1.7 อุปกรณ์และสารเคมีในการเรียนการสอนบนเว็บควรใช้ graphic animation เช่น flash

1.8 การดำเนินการทดลองในการเรียนการสอนบนเว็บควรใช้ flash program หรือกำหนดสถานการณ์สมมติให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์ ดำเนินการทดลองจริง

1.9 การแสดงผลการทดลองควรใช้ Graphics เช่น flash

1.10 การบันทึกผลการทดลองควรใช้โปรแกรมฐานข้อมูล เช่น php , web database หรือ webboard

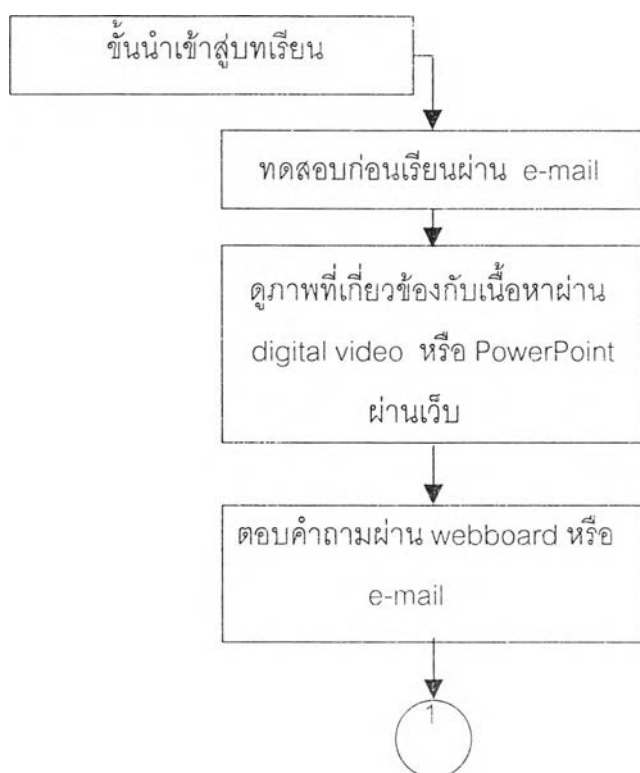
1.11 ในการสรุปผลการทดลองควรใช้ webboard , chatroom หรือสรุปส่งโดย e-mail

1.12 การตอบคำถามจากการทดลองควรใช้ webboard หรือ e-mail

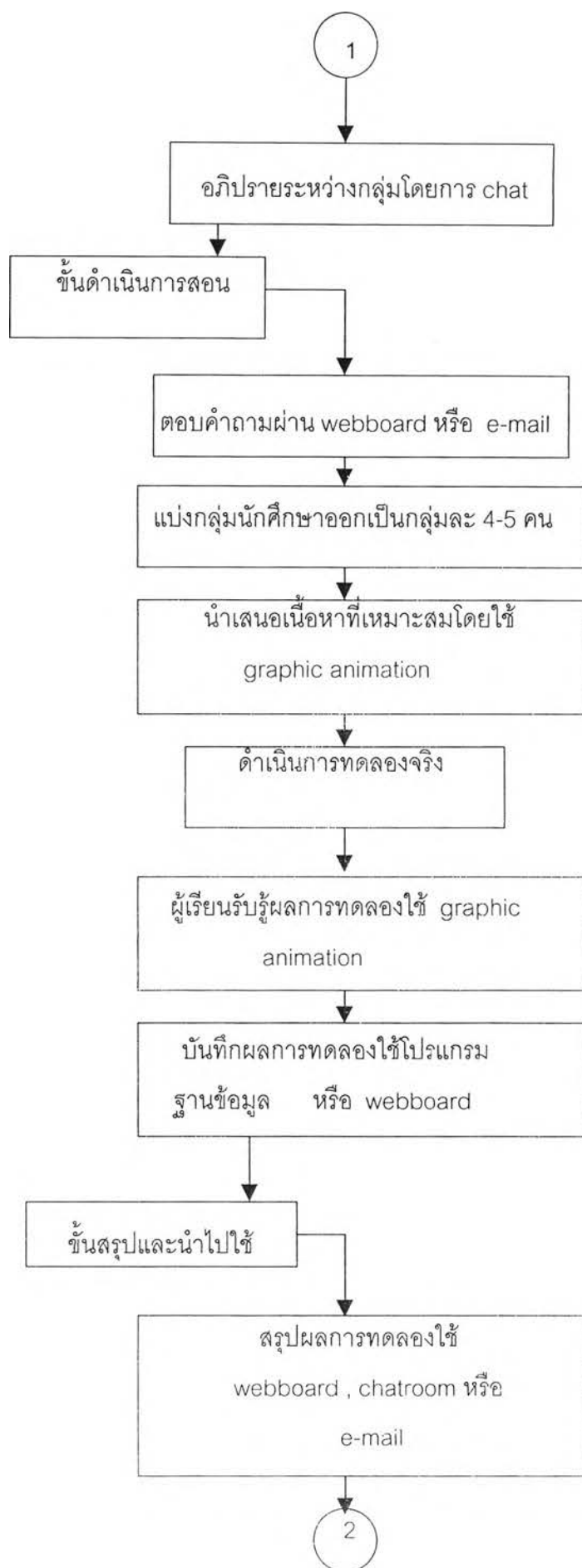
1.13 ในการทำแบบทดสอบหลังเรียนควรใช้ e-mail

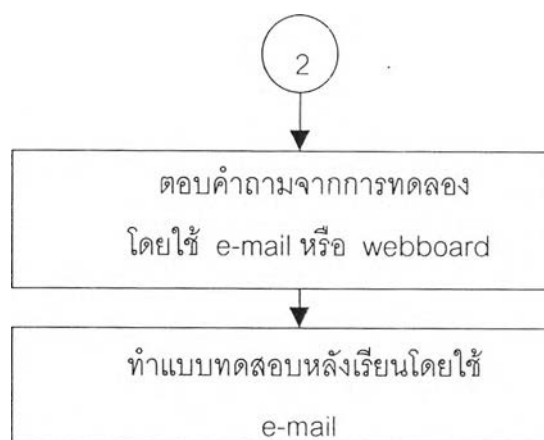
2. นักศึกษาสถาบันราชภัฏที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ วิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ วิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลองดังนี้

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาวิทยาศาสตร์ ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยการทดลอง

จากแผนภาพที่ 2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ใช้วิธีทดสอบก่อนเรียนโดยผ่าน e-mail ซึ่งจะให้ผู้เรียนที่ขี้อายไม่ต้องการให้เพื่อน ๆ ทราบคำตอบของตนเองกล้าตอบมากยิ่งขึ้น และให้รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาผ่าน digital video หรือ PowerPoint ผ่านเว็บ ให้ตอบคำถามผ่าน webboard หรือ e-mail ในการอภิปรายระหว่างกลุ่มให้ใช้วิธีการ chat เพราะการ chat จะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มได้ ชี้นำดำเนินการสอนให้ตอบคำถามผ่าน webboard เพราะจะทำให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้ทราบคำตอบของเพื่อน ๆ ด้วย จำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มที่เหมาะสมใช้ 4-5 คน / กลุ่ม ในการนำเสนอเนื้อหาใช้ graphic animation ให้ดำเนินการทดลองจริง ในการแสดงผลการทดลองใช้ graphic animation บันทึกผลการทดลองโดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูล หรือ webboard ชี้นำสรุปและนำไปใช้ให้สรุปผลการทดลองโดยใช้ webboard หรือ chatroom เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในเครือข่ายที่สร้างขึ้น ตอบคำถามจากการทดลองโดยใช้ e-mail หรือ webboard และทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้ e-mail ซึ่งจะให้ผู้เรียนที่ขี้อายมีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกในการตอบคำถามให้ได้คะแนนดียิ่งขึ้น และไม่ต้องกลัวว่าคนอื่นจะทราบคำตอบของตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

1. วิธีการที่เหมาะสมในการให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ควรให้นักศึกษาทำแบบทดสอบผ่าน e-mail อาจเนื่องจากเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และการส่ง e-mail มีความสะดวกสบายทั้งผู้ส่งและผู้รับ เป็นการนำคุณลักษณะและทรัพยากรของเวปไซต์ ไรต์ เว็บ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ Khan (1997) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนบนเว็บเป็นการเรียนการสอนที่อาศัยโปรแกรมไฮเปอร์มีเดียมาช่วยในการเรียนการสอนโดยนำเอาคุณลักษณะและทรัพยากรต่าง ๆ ของเวปไซต์ ไรต์ เว็บมาใช้ ประโยชน์และสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสอดคล้องกับกิดานันท์ มลิทอง (2543) ซึ่ง

ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บไว้ว่า เป็นการใช้เว็บในการเรียนการสอนโดยอาจใช้เว็บเพื่อนำเสนอข้อมูลบางอย่างเพื่อประกอบการสอนก็ได้ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะต่าง ๆ ของการสื่อสารที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต เป็นการเขียนโต้ตอบกันทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพูดคุยสดด้วยข้อความและเสียงมาใช้ประกอบด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. วิธีการที่เหมาะสมในการให้นักศึกษาดูภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการหาปริมาณออกซิเจนในน้ำควรดูผ่านสื่อใด จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ควรดูผ่าน digital video หรือ PowerPoint ผ่านเว็บ หรือดูจากคริปไฟล์วีดิทัศน์ภายในเว็บ อาจเป็นเพราะใช้เวลาในการ load ภาพน้อยและได้ภาพที่เหมือนจริง

3. ให้นักศึกษาตอบคำถามชั้นนำเข้าสู่บทเรียนผ่านสื่อใด จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ควรให้นักศึกษาตอบคำถามชั้นนำเข้าสู่บทเรียนผ่าน webboard หรือ e-mail อาจเนื่องมาจากผู้เรียนจะได้เห็นคำตอบของเพื่อนๆ ทุกคน ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนด้วย และเป็นการนำเอาคุณลักษณะและทรัพยากรของเวปไซด์เว็บมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับวิซุดา รัตนเพียร (2542) และจิตพิทย์ ณ สงขลา (2542) ซึ่งกล่าวว่า การเรียนการสอนบนเว็บเป็นความพยายามในการใช้คุณสมบัติต่างๆ ของอินเทอร์เน็ต มาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกันของผู้เรียน

4. วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการอภิปรายแสดงความคิดเห็นระหว่างกลุ่มบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่า ควรใช้การ chat อาจเนื่องมาจากการใช้ chat สามารถสนทนาตอบโต้กันได้อย่างรวดเร็ว และสามารถเลือกคู่สนทนาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Relan and Gillani (1997) ซึ่งกล่าวว่า การเรียนการสอนบนเว็บเป็นกลวิธีการสอนและการเรียนรู้ในสถานการณ์ร่วมมือ โดยใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรในเวปไซด์เว็บเป็นสื่อกลาง

5. ให้นักศึกษาตอบคำถามในชั้นสอนผ่านสื่อใด ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรให้นักศึกษาตอบคำถามผ่าน e-mail หรือ webboard เพราะการตอบผ่าน e-mail มีความสะดวกและรวดเร็ว หรือถ้าตอบผ่าน webboard ก็จะทำให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้เห็นคำตอบของเพื่อน ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Relan and Gillani (1997) ซึ่งกล่าวว่า การเรียนการสอนบนเว็บเป็นกลวิธีการสอนและการเรียนรู้ในสถานการณ์ร่วมมือ โดยใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรในเวปไซด์เว็บเป็นสื่อกลาง

6. ในการเรียนการสอนบนเว็บ จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม ตามความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญควรใช้ 4-5 คน/กลุ่ม เพราะเป็นขนาดที่พอเหมาะไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำการทดลอง

7. ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าคุณปรกรณ์และสารเคมี สามารถปรับเป็นสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนบนเว็บได้คือใช้ graphic animation เช่น flash เพราะเป็นโปรแกรมที่สร้างภาพเคลื่อนไหวได้สะดวกและคล้ายของจริง

8. วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการทดลองเป็นกลุ่มของนักศึกษาในการเรียนการสอนบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรดำเนินการทดลองจริง เพราะต้องนำผลการทดลองมาใช้จริงว่าใช้สารเคมีไปเท่าไร ซึ่งจะเป็นการวัดปริมาณออกซิเจนที่แท้จริง และคำตอบที่ได้มีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

9. วิธีการที่เหมาะสมในการแสดงผลการทดลองของนักศึกษาในการเรียนการสอนบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าควรใช้ graphic เช่น flash เพราะเป็นโปรแกรมสร้างภาพเคลื่อนไหวได้เหมือนจริง

10. วิธีการที่เหมาะสมในการบันทึกผลการทดลองของนักศึกษาในการเรียนการสอนบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรใช้โปรแกรมฐานข้อมูล เพราะสามารถนำไปใช้กับข้อมูลอื่นๆ ได้อีก หรือใช้ webboard เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ทราบผลการทดลองของกลุ่มอื่นๆ อีกด้วย

11. วิธีการที่เหมาะสมในการสรุปผลการทดลองของนักศึกษา ในการเรียนการสอนบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าควรใช้ webboard , chatroom เพราะจะทำให้ผู้เรียนทุกคนซึ่งอาจจะอยู่คนละกลุ่มกันได้ช่วยกันสรุปผลการทดลอง หรือสรุปส่งผ่าน e-mail ก็สามารถทำได้สะดวกเช่นเดียวกัน

12. วิธีการที่เหมาะสมในการถาม-ตอบคำถามจากการทดลองของนักศึกษาในการเรียนการสอนบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าควรใช้ webboard เพราะจะทำให้ผู้เรียนคนอื่นทราบคำตอบด้วย หรือใช้ e-mail ถ้าไม่ต้องการให้ผู้เรียนคนอื่นเห็นคำตอบของตัวเอง

13. วิธีการที่เหมาะสมในการให้นักศึกษา ทำแบบทดสอบหลังเรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าควรใช้ e-mail เพราะผู้สอนเท่านั้นที่จะทราบคำตอบของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้นักศึกษาไม่อายที่จะตอบคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับ Owston (1997) ซึ่งกล่าวว่า คุณภาพของปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีของเว็ลด์ไวด์เว็บดีกว่าแบบเดิมที่พบในห้องเรียนเสียอีก เนื่องจากปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างที่มีการคิดมากกว่าจะเป็นแบบปฏิกิริยาตอบสนองทันที กล่าวคือ ผู้เรียนที่จะปฏิสัมพันธ์กันมีโอกาสในการคิด ไตร่ตรองหาเหตุผลและคำตอบก่อนการตอบ โดยเฉพาะผู้เรียนที่ขี้อายไม่กล้าจะพูดคุยแลกเปลี่ยนในชั้นเรียนจริงก็สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนมีปฏิสัมพันธ์ได้ดีในการเรียนผ่านระบบเครือข่าย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบไปใช้กับผู้เรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา , มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา
2. ควรนำแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบไปใช้ในรายวิชาอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบอื่น ๆ
2. ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระหว่างการเรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบค้นพบกับหลักการเรียนรู้อื่น ๆ